

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 167/2017-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I (správne má byť Okresný súd Bratislava III, pozn.) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2012, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 431/2013-129 z 24. februára 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6 Cdo 23/2016-166 z 25. augusta 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietrahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Bratislava I [správne má byť Okresný súd Bratislava III, pozn.; (ďalej len „okresný súd“)] v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2012, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 431/2013-129 z 24. februára 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 6 Cdo 23/2016-166 z 25. augusta 2016.

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 69/2012 sa sťažovateľ v postavení žalobcu domáhal proti žalovanému – Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplatenia náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“).

3. K nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť v konaní okresného súdu vo veci sťažovateľa (vedenej pod sp. zn. 42 Rob 4/2004 a neskôr pod sp. zn. 44 Cb 35/2006), v ktorej sa rovnako v postavení žalobcu domáhal uspokojenia svojej pohľadávky voči svojmu dlžníkovi – spoločnosti [REDAKOVANÉ]. V tomto konaní okresný súd vydal 8. januára 2004 platobný rozkaz č. k. 42 Rob 4/04-10 a 13. februára 2004 na ňom vyznačil doložku o právoplatnosti a vykonateľnosti. Proti tomuto platobnému rozkazu podal 19. apríla 2006 žalovaný dlžník odpor dôvodiac, že ho nikdy neprevzal a o jeho existencii sa dozvedel až z konkurzného konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 8 K 1/2004. Okresný súd uznesením č. k. 44 Cb 35/06-70 z 26. septembra 2006 platobný rozkaz zrušil, pričom správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], 14. marca 2007 oznámil súdu, že žiada v konaní pokračovať. Súd konanie prerušil uznesením č. k. 44 Cb 35/06-83 zo 4. apríla 2007, ktoré na odvolanie správcu konkurznej podstaty krajský súd uznesením č. k. 2 Cob 121/07-93 z 11. decembra 2007 zrušil. Z uznesenia z prieskumného pojednávania z 12. marca 2007 vo veci konkurzného konania považoval totiž za preukázané, že navrhovateľ svoju pohľadávku proti úpadcovi prihlásil v zákonnej lehote do konkurzu, avšak správca konkurznej podstaty túto pohľadávku, čo sa týka dôvodu aj výšky, poprel. Žalobu o určenie pravosti pohľadávky (incidenčnú žalobu) navrhovateľ nepodal. Krajský súd uznesením č. k. 8 K 1/2004-702 z 10. augusta 2009 konkurz na majetok [REDAKOVANÉ], zrušil, keď z konečnej správy o speňažení majetku z podstaty z 15. apríla 2009 vyplývalo, že úpadca už nevlastní žiaden majetok, ktorý by bolo možné speňažiť a uspokojiť aspoň pomerne pohľadávky proti podstate a nároky konkurzných veriteľov v rámci tried rozvrhovým uznesením. Následne okresný súd uznesením č. k. 44 Cb 35/2006-180 z 9. septembra 2010 konanie o návrhu sťažovateľa proti spoločnosti [REDAKOVANÉ], zastavil.

4. Nárok na náhradu škody teda sťažovateľ preukazoval tým, že okresný súd svojimi nezákonnými rozhodnutiami a nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v priet'ahoch v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Rob 4/2004 a neskôr pod sp. zn. 44 Cb 35/2006 spôsobil právnu a majetkovú neistotu týkajúcu sa výsledku konania, oslabenia jeho postavenia v konkurznom konaní, znehodnotenia jeho žalovanej pohľadávky voči spoločnosti [REDAKOVANÉ], a tým i k zmarenia vymožitelnosti práva voči tejto spoločnosti.

5. Okresný súd o návrhu sťažovateľa rozhodol rozsudkom z 24. apríla 2013, ktorým žalobu zamietol ako nedôvodnú, pretože sťažovateľ nepreukázal kumulatívne splnenie všetkých troch podmienok pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, t. j. nesprávny úradný postup, resp. nesprávne rozhodnutie, vznik škody a príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, resp. rozhodnutím. Pokiaľ išlo o nesprávny úradný postup, ktorý sťažovateľ videl v nesprávnom prerušení konania okresným súdom a v priet'ahoch v konaní, okresný súd uviedol, že „*prerušenie konania v dôsledku konkurzu [redacted] nastalo priamo zo zákona, keďže konkurz bol vyhlásený dňa 7.12.2004, a to za účinnosti zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní... a ani súhlas SKP na pokračovanie v konaní nemal žiaden vplyv na prerušenie konania, nakoľko išlo o účinok vyvolaný konkurzom*“. Rovnako tak nepovažoval za preukázanú ani existenciu škody, „*išlo len o domnelé tvrdenie navrhovateľa, že [redacted] mu nevyplatil žalovanú sumu..., ktorú skutočnosť [redacted] však radikálne popieral*“. Vo vzťahu ku škode teda uzavrel, že vznikla „*výmazom spoločnosti [redacted] z obchodného registra... a konanie muselo byť následne zastavené, a nie tým, že Okresný súd Bratislava III neskončil konanie pred týmto výmazom*“. K podmienke príčinnej súvislosti okresný súd napokon uviedol, že „*na majetok dlžníka [redacted] bol vyhlásený konkurz v roku 2004 a v konkurze nedošlo k uspokojeniu žiadnej pohľadávky veriteľov I. triedy z dôvodu nedostatku prostriedkov. Preto nie je možné vidieť príčinnú súvislosť medzi údajným nesprávnym úradným postupom a nárokom navrhovateľa, keďže predmetné súdne konanie nebolo spôsobilé ovplyvniť postavenie navrhovateľa v žiadnom smere. Z Uznesenia o zrušení konkurzu vyplýva, že v konkurznom konaní sp. zn. 8K 1/2004 nebol uspokojený žiadny veriteľ spoločnosti [redacted], z čoho je zrejmé, že už od začiatku konania (teda od decembra 2004) nedisponoval [redacted] žiadnym majetkom, z ktorého by bolo možné pohľadávku žalobcu uplatniť*“. Okrem toho okresný súd prihliadol i na to, že v čase, keď na platobnom rozkaze č. k. 42 Rob 4/2004-10 z 8. januára 2004 bola vyznačená doložka o právoplatnosti a vykonateľnosti a sťažovateľ mal k dispozícii riadny exekučný titul, nepodal návrh na vykonanie exekúcie a predmetnú pohľadávku v období od 14. februára 2004 do vyhlásenia konkurzu (7. decembra 2004) nevymáhal.

6. Sťažovateľ proti rozsudku prvého stupňa podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Co 431/2013 z 24. februára 2015 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil v celom rozsahu. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť založil na dôvode podľa § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), teda z dôvodu, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom.

7. Vo vzťahu k rozhodnutiam krajského súdu a najvyššieho súdu sťažovateľ spoločne namieta, že tieto súdy sa dôsledne nevysporiadali s nesprávnym postupom okresného súdu spočívajúcim vo vyznačení doložky o právoplatnosti a vykonateľnosti na platobnom rozkaze, čím bol sťažovateľ „*uvedený do omylu*“ a následne „*s odstupom viac ako 2 rokov a 7 mesiacov*“ okresný súd tento platobný rozkaz zrušil. Domnieva sa, že pokiaľ by okresný súd konal a meritórne rozhodol o sťažovateľom uplatnenom nároku s urýchlením, došlo by k uspokojeniu jeho pohľadávky z majetku spoločnosti [REDAKOVANÉ], a majetková, ako aj nemajetková škoda by mu tak nevznikla. Okresný súd, krajský a aj najvyšší súd však nedali k tejto otázke presvedčivú odpoveď. Nimi vydané rozhodnutia nie sú podľa názoru sťažovateľa „*dostatočne presvedčivé, nie sú racionálne odôvodnené a teda sú pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné*“ a „*z ústavnoprávneho hľadiska neprijateľné*“. Okrem toho sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s tým, že sťažovateľ „*nebol povinný preukazovať, žeby bol úspešný v konaní vedenom pod č.k. 44 Cb/35/2006... keďže titulom objektívnej zodpovednosti štátu za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím/nesprávnym úradným postupom postačovalo, že konanie zahájil dňom 02.01.2004 a že v ňom riadne pokračoval*“.

8. Na tomto základe sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 1 Protokolu č. 1

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd , právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Co/431/2013 z 24.02.2015 porušené boli.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd , právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa zo dňa 25.08.2016, č.k. 6 Cdo 23/2016-166, porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Co/431/2013 z 24.02.2015 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2016 , č.k. 6 Cdo 23/2016-166 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinné solidárne uhradiť [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie 10 000,- Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 606, 16 ,- Euro na účet jeho advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní č.k. 12C/69/2012 porušené boli.

6. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

7. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

12. Podľa § 20 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

13. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

14. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní pred ústavným súdom je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou, ktorá koncipovala predmetnú sťažnosť, petit v spojení s odôvodnením sťažnosti nie je vymedzený jasne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby bolo možné jednoznačne určiť východisko pre rozhodnutie ústavného súdu o danej veci. Sťažnosť ako celok pôsobí zmätočne, vytvára priestor pre mnohé dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014).

16. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010, III. ÚS 131/2012, III. ÚS 26/2016 a iné).

17. Po preskúmaní sťažnosti možno zhrnújúco uviesť, že sťažovateľ v nej namieta porušenie:

- základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2012,

- čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 431/2013-129 z 24. februára 2015 a

- čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 6 Cdo 23/2016-166 z 25. augusta 2016.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu

18. Sťažovateľ v petite svojej sťažnosti namieta, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 12 C 69/2012 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, hoci z obsahu sťažnosti vyplýva, že tieto námietky smerujú k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 42 Rob 4/2004 a následne pod sp. zn. 44 Cb 35/2006.

19. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

20. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

21. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

22. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia s'ťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takejto s'ťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03 a rozhodnutím aj Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o s'ťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

23. Na základe uvedeného ústavný súd, súc viazaný petitom s'ťažnosti, dospel k záveru, že v čase doručenia s'ťažnosti bolo o návrhu s'ťažovateľa zo strany okresného súdu právoplatne rozhodnuté, a teda k namietanému porušeniu základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 69/2012 (ale ani v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cb 35/2006 z dôvodov, na ktoré správne poukázal okresný súd) nemôže reálne dochádzať. Z uvedeného dôvodu s'ťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým postupom a uznesením krajského súdu

24. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým tento potvrdil rozhodnutie okresného súdu, sa v celom odôvodnení sťažnosti (približne 22 strán opisujúcich priebeh konaní, ich hodnotenie a vecnú argumentáciu) nenachádza čo i len jediná dostatočne konkrétna a určitá ústavnoprávne relevantná námietka, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení označených práv.

25. Ústavný súd preto opätovne pripomína, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

26. Napriek uvedenému sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na argumentáciu prvostupňového súdu, ktorú doplnil takto:

„... bez zreteľa na skutočnosť, či v konaní sp. zn. 42 Rob 4/2004 a sp. zn. 44 Cb 35/06 došlo k nesprávnemu úradnému postupu; príčinou nevyožiteľnosti pohľadávky, v dôsledku ktorej mala navrhovateľovi vzniknúť škoda, nebol postup Okresného súdu Bratislava III, ale skutočnosť, že na spoločnosť [REDAKOVANÉ] bol uznesením č.k. 8K 1/2004 -105 zo dňa 07.12.2004 na návrh navrhovateľa vyhlásený konkurz, ktorý bol neskôr pre nedostatok majetku úpadcu zrušený a následne bola táto spoločnosť vymazaná z obchodného registra.

... konkurz vyhlásený na úpadcu [REDAKOVANÉ] bol zrušený z dôvodu, že uvedená spoločnosť nemala prakticky žiaden majetok a v rámci konkurzu nebol uspokojený žiadny z jej veriteľov. Najmä však odvolací súd poukazuje na to, že správca konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ] predmetnú pohľadávku navrhovateľa poprel - čo do dôvodu i výšky, a navrhovateľ nepodal incidenčnú žalobu, t.j. žalobu podľa § 23 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb., o konkurze a vyrovnaní, a preto na predmetnú pohľadávku navrhovateľa podľa ust. § 23 ods. 5 písm. a/ zák. č. 328/1991 Zb., nebolo možné prihliadať, teda ju ani uspokojiť v rámci predmetného konkurzu, a to bez ohľadu na to, či úpadca mal majetok, na ktorého existenciu v čase vyhlásenia konkurzu poukazoval navrhovateľ. Z uvedeného teda vyplýva, že vzhľadom na nemožnosť uspokojenia pohľadávky navrhovateľa v konkurze, zapríčinenú nepodaním žaloby o určenie popretej pohľadávky navrhovateľom, nebola naplnená podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi tvrdým nesprávnym úradným postupom a vznikom škody navrhovateľa...

V súvislosti s argumentáciou navrhovateľa, ktorý poukazoval na potrebu zisťovania majetku a vymožitelnosť predmetnej pohľadávky proti spoločnosti [REDAKOVANÉ] v čase pred vyhlásením konkurzu na túto spoločnosť, odvolací súd uvádza, že; ako na to správne poukázal aj súd prvého stupňa; navrhovateľ v období do 14.02.2004 do vyhlásenia konkurzu dňa 07.12.2004, napriek tomu, že mal k dispozícii platobný rozkaz s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, nepodal návrh na vykonanie exekúcie a pohľadávku od spoločnosti [REDAKOVANÉ] nevymáhal, a preto jeho argumentácia v tomto smere ako účelová a neopodstatnená neobstoí.“

27. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov [v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), zákona o zodpovednosti za škodu a v tom čase na vec vzťahujúceho sa zákona o konkurze a vyrovnaní] interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Okrem toho sa krajský súd zaoberal i námietkami sťažovateľa (obsahovo zhodnými s tými, ktorými odôvodňuje i ústavnú sťažnosť), a to v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

28. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

29. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením krajského súdu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak v danom prípade nemožno uvažovať ani o porušení jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. O prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy a tiež v čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07, IV. ÚS 278/2010). Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu

30. Je nepochybné, že do obsahu práva na súdnu ochranu patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v mimoriadnom opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodu na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní (II. ÚS 249/05, III. ÚS 171/06 III. ÚS 307/07, III. ÚS 240/09).

31. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných

súdob vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať.

32. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa neodmietol zaoberať mimoriadnym opravným prostriedkom sťažovateľa, ktorým napadol uznesenie odvolacieho súdu, jeho dovolanie riadne preskúmal, a to nielen zo zreteľom na uplatnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, ale aj prípadné ďalšie vady konania podľa § 237 OSP, ktoré však nezistil, a keďže prípustnosť dovolania nebolo možné vyvodit' ani z § 239 OSP, následne sformuloval svoj právny záver o jeho odmietnutí. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu preto (na rozdiel od názoru sťažovateľa) nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivý súdny proces. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel, a tie sú z ústavnoprávneho hľadiska udržateľné.

33. K námietke sťažovateľa, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tým, že krajský súd ho neupovedomil o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, ústavný súd v prvom rade uvádza, že uvedené sťažovateľ v dovolacom konaní nenamietal, namieta to až v konaní o ústavnej sťažnosti. Napriek tomu však možno konštatovať, že sťažovateľ mal možnosť požiadať krajský súd o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami podľa § 214 ods. 3 OSP, ktorým by krajský súd oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku, pokiaľ tak neurobil, postačoval postup podľa § 156 ods. 3 OSP, teda oznámenie na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Keďže sťažovateľ netvrdil, že krajský súd nepostupoval podľa § 156 ods. 3 OSP, a zároveň nepreukázal, že požiadal krajský súd o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami, nebol v okolnostiach prípadu postup krajského súdu zat'azený vadou podľa § 237 písm. f) OSP.

34. Ani osobná prítomnosť sťažovateľa na verejnom vyhlásení rozsudku však nemohla nič zmeniť, resp. ovplyvniť správnosť záveru krajského súdu. Súdna ochrana je poskytovaná v materiálnom, a nie formálnom zmysle, čo znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu

procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za porušenie základného práva na súdnu ochranu. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či účastník v skutočnosti bol z uplatnenia konkrétneho procesného úkonu vylúčený a či táto okolnosť mala podstatný vplyv na ďalšie konanie. Preto nie každé porušenie procesných predpisov súdom, a tým aj porušenie práva na spravodlivý súdny proces dosahuje intenzitu ústavnosti.

35. Nesúhlas sťažovateľa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

36. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1, 3 a 4 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

37. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tiež namietal, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru. Rovnako ako v prípade namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd nezistil ani porušenie práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

38. Uplatňovanie práva na účinný prostriedok nápravy vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí totiž nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver* a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou

porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, sp. zn. IV. ÚS 325/2011 a sp. zn. I. ÚS 538/2013).

39. Citovaná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva potvrdzuje zrejmu súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor garantuje, a keďže ústavný súd zistil, že k porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, nemohol dospieť ani k záveru, že by najvyšší súd porušil sťažovateľovo právo zaručené čl. 13 dohovoru, a preto aj v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol. Ústavný súd uvádza, že čl. 13 dohovoru má procesný charakter, ktorý zaručuje všeobecné právo na účinný právny prostriedok nápravy pred vnútroštátnym orgánom každému, kto sa dovoľáva základných práv a slobôd uvedených v dohovore. Tento účinný prostriedok nápravy je nezávislý od istoty priaznivého výsledku pre sťažovateľa (podobne III. ÚS 86/05, I. ÚS 538/2013).

40. K námietke sťažovateľa o porušení čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd pre úplnosť uvádza, že v týchto článkoch sú upravené základné garancie, resp. princípy fungovania štátu, nie však základné práva a slobody, ktoré sú upravené v druhej hlave ústavy. Ústavný súd preto sťažnosť aj v týchto častiach odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

41. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. marca 2017